

145

Haladéktalan intézkedést igényel!

(Abtv. 53. § (2)-(3) bek. alapján)

Alkotmánybíróság

megküldve a Fővárosi Közigazgatási és
Munkaügyi Bíróság útján

(1027 Budapest, Tölgyfa utca 1-3.)

2016 -07- 2 1

alkotmányjogi panásza

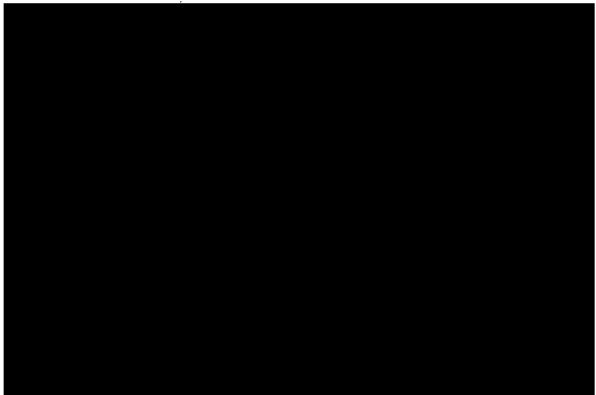
F1-F8

megh.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/1479-0/2016
Érkezett:	2016 AUG 30.
Példány:	1
Melléklet:	10 + 8
Kezelőiroda:	↓

indítványozónak

a Kúria **Kfv.II.37.672/2015/28.** sz. ítélete és a Gazdasági Versenyhivatal **Vj-69/2008/538.** számú határozatának alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.

KK

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A [redacted] s [redacted] g [redacted] ri [redacted], [redacted] jogutódja (Indítványozó) – a kívül jelzett és az iratokhoz K/1 szám alatt csatolt ügyvédi meghatalmazással igazolt – jogi képviselője útján Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.) (Alaptörvény) 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, illetve az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi Cl. törvény (Abtv.) 27. §-a alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjeszti elő.

I. AZ INDÍTVÁNY

Kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) Vj-69/2008. számú eljárásban (Alapügy) 2010. október 28-án hozott Vj-69/2008/538. számú határozata (GVH Határozat) (amelyet K/2 szám alatt csatoltunk) bírósági felülvizsgálata kapcsán indult eljárásban a Kúria által Kfv.II.37.672/2015/28. szám alatt hozott ítéletet (Kúria Ítélete) (amelyet K/3 szám alatt csatoltunk) – alaptörvény-ellenességének megállapítása mellett – az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján szíveskedjék megsemmisíteni, arra tekintettel, hogy a Kúria Ítélet sérti az Indítványozó jogát a tisztességes eljáráshoz és ekként az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésével ellentétes. Ugyanezen indokok alapján kéri az Indítványozó a GVH Határozat megsemmisítését is.

II. BEVEZETÉS: RÖVID, ÖSSZEGZŐ INDOKLÁS

1. Az Indítványozó a Kúria Ítélet alaptörvény-ellenességét abban látja, hogy a Kúria álláspontja szerint az Indítványozó terhére felhasználhatóak az Indítványozó védekezéshez való jogának súlyos sérelmével beszerzett bizonyítékok. Ilyen bizonyítékoknak tekinti az Indítványozó a három védett tanú GVH előtti meghallgatására vonatkozó jegyzőkönyveket¹.

2. A közigazgatási eljárási szabályok² valóban lehetőséget adnak a közigazgatási hatóságnak arra, hogy indokolt kérelemre elrendelje egyes tanúk személyes adatainak zárt kezelését (továbbiakban: *védett tanú*). Az Indítványozó álláspontja szerint azonban – olyan büntetőjogi jellegű eljárásban mint a versenyfelügyeleti eljárás³ - a védett tanúk meghallgatása és az arról készült jegyzőkönyv bizonyítékként történő felhasználása sértette az Indítványozó jogát a tisztességes eljáráshoz, különösen amiatt, mert

- i. az Indítványozó nem tudott közvetlenül kérdéseket feltenni az érintett személyeknek, amellyel az érintett személyek szavahihetőségét és nyilatkozataik valóságtartalmát ellenőrizni lehetett volna;

¹ Vj-49/2008/264., 368., 418-420. sz.;

² Ket. 39/A. §

³ 30/2014 (IX.30) AB Határozat. Ld továbbá Societe Stenuit v France (1989) (Appl. No. 11598/85, 27 February 1992); Fortum Oil / Gas Oy v Finland (2002) (Appl. No. 32559/96, 12 November 2002); Fortum Corporation v Finland (2003) (Appl. No. 32559/96, 15 July 2003)

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3	
2016-07-21	
PÉLDÁNYOK	3
MELLÉKLET	F1- F8 meg.
FOLYASÍTÁS ÜGYTARTÓ	31793/11

2k

je

- ii. nem tudtak észrevételt tenni az érintett személyek kikérdezésének metodológiájára és meghallgatásuk esetleges szabálytalanságaira;
 - iii. volt olyan jegyzőkönyv⁴ is, amelyből nem volt megismerhető, hogy pontosan milyen kérdéseket tett fel a GVH a védett tanúknak;
 - iv. a védett tanúk által tett nyilatkozatokat nem hallhatták „elsőkézből”, ekként nem ismerhették meg az összes, a védett tanúk által adott információt, melyek közül nem feltétlenül minden információ került utóbb jegyzőkönyvbe, amelynek kivonatolását is a („vádhatóságként” eljáró) GVH végezte el;
 - v. a védett tanúk meghallgatásán nem volt biztosított az eljáró hatóságtól független „felügyelet”, ami a meghallgatás jogszerűsége fölött őrködne.
3. Az Indítványozó (saját jogán és mint a [REDACTED] jogutódja) a GVH Határozattal és a Kúria Ítéletével is közvetlenül érintett: a kifogásolt tanúmeghallgatásokon készült jegyzőkönyveket vele szemben terhelő bizonyítékként értékelték mind a GVH, mind pedig a felülvizsgálati bíróságok: ehhez képest ezen terhelő bizonyítékok mellőzése, kirekesztése esetén más lett volna az Indítványozó terhére rótt jogsértés minősítése illetve a kiszabott szankció (bírság).
4. Az indítvánnyal érintett kérdés alkotmányos jelentősége pedig abban áll, hogy jelen indítvány nyomán a tisztelt Alkotmánybíróság meghatározhatja a védett tanúk versenyfelügyeleti eljárásban történő meghallgatásának alkotmányjogi kereteit.

III. ELJÁRÁSI KÉRDÉSEK (ABTV. 51-53. §§)

5. Az Abtv. 51. §-ának (1) bekezdése alapján az alábbiakat adjuk elő.
6. [Abtv. 52. § (1b) bek. a) pont] A tisztelt Alkotmánybíróság hatásköre az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontján, illetve az Abtv. 27. §-án alapul. Az Indítványozó jogosultsága a jelen alkotmányjogi panasz benyújtására az Abtv. 27. §-ából fakad.
7. [Abtv. 52. § (1b) bek. b) pont] A jelen esetben a Kúria Ítéletével az Indítványozó Alaptörvényben biztosított joga sérült (a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jog, melyet az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdése rögzít), tekintettel arra, hogy a Kúria elfogadta a GVH Határozatnak azt a megközelítését, hogy az Indítványozó terhére felhasználhatóak az Indítványozó védekezéshez való jogának súlyos sérelmével beszerzett bizonyítékok, azaz 3 védett tanú meghallgatására vonatkozó jegyzőkönyv.
8. [Abtv. 52. § (1b) bek. c) pont] A jelen panasz alapján vizsgálendő ítélet a Kúria Kfv.II.37.672/2015/28. számú, 2016. április 6-án kelt felülvizsgálati ítélete.
9. [Abtv. 52. § (1b) bek. d) pont] A Kúria Ítélete az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdését sérti.

⁴ Vj-49/2008/264. sz.

10. [Abtv. 52. § (1b) bek. e) pont] A jelen alkotmányjogi panasz alábbi V. fejezetében az Indítványozó részletesen indokolja, hogy álláspontjuk szerint a Kúria Ítélete miért ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésével.

11. [Abtv. 52. § (1b) bek. f) pont] A fenti I. fejezetben határozott és kifejezett kérelmet terjesztettünk elő az alaptörvény-ellenesség megállapítása és a Kúria Ítéletének megsemmisítése iránt.

12. [Abtv. 52. § (5) bek.] Az Indítványozó adatai: ██████████ s ██████████ g ██████████ ri ██████████
██████████, ██████████ ██████████ ██████████ ██████████

- Az Indítványozóba 2016. június 30-án jogutódként beolvadt a ██████████ t ██████████ al ██████████ h ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████ ██████████, amely ugyancsak fél volt mind a versenyfelügyeleti eljárásban, mind pedig a közigazgatási perben (a beolvadást / jogutódlást igazoló cégbírószági végzéseket *K/4.* szám alatt mellékeljük);

13. Indítványozó adatainak zárt kezelését nem kéri, személyes adatainak közzétételéhez hozzájárul. Az Indítványozó hatályos cégkivonatát ugyancsak *K/4* szám alatt mellékeljük.

14. [Abtv. 52. § (6) bek.] A jelen indítványban foglaltakat igazoló dokumentumokat az alábbiak szerint mellékeljük (az egyes érintett pontokon a mellékletekre még külön is utalni fogunk):

Mellékletek:

K/1. szám: ügyvédi meghatalmazás

K/2. szám: Kúria Ítélete

K/3. szám: GVH Határozat

K/4. szám: Indítványozó cégkivonata és a beolvadást igazoló végzések

K/5. szám: a Kúria Ítéletének 2016. május 24-ei kézvételeit igazoló tértivevény másolata

K/6. szám: A védett tanúk meghallgatásáról készült jegyzőkönyvek

K/7. szám: Elsőfokú Ítélet

K/8. szám: Másodfokú Ítélet

15. A fentiektől függetlenül is tisztelettel kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy amennyiben a jelen panasz bármely formai hibában szenvedne, szíveskedjék az Indítványozót megfelelő határidő tűzésével hiánypótlásra felszólítani.

IV. A BEFOGADHATÓSÁG KÉRDÉSÉHEZ (ABTV. 29.§)

16. Az Indítványozó az alábbiakban – jelen indítvány részletes alkotmányjogi indokolását megelőzően – elsőként azt mutatja be, hogy jelen indítvány teljesíti az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági kritériumokat.

Ad i) Az Indítványozó az egyedi ügyben érintettnek minősül

17. Az Indítványozó egyedi érintettsége a Kúria Ítélete kapcsán *prima facie* megállapítható, hiszen a Kúria Ítéletéhez vezető peres eljárásban az Indítványozó felperes volt, ekként a saját ügyében hozott egyedi bírósági ítélet értelemszerűen kihat jogi helyzetére. A Kúria Ítélete nagyobb részben elutasította az Indítványozó keresetét (ekként az Indítványozóra rendelkezést tartalmazott) illetve a Kúria Ítéletéből eredően az Indítványozó jogi helyzete megváltozott (vele szemben jogsértést állapítottak meg és a Kúria Ítélet nyomán szankciót alkalmaztak).

Ad ii) A Kúria Ítélete az ügy érdemében hozott döntésnek minősül

18. A Kúria Ítélete a Kúriának, a felülvizsgálati eljárásában hozott határozata, amely eljárásjogi szempontból jogerős határozatot helyezett hatályon kívül és új határozatával az elsőfokú ítéletet lényegében helybenhagyó tartalommal ítéletet hozott. Ekként a Kúria Ítélete a tisztelt Alkotmánybíróság joggyakorlata⁵ és hatályos Ügyrendjének⁶ 32. § (2) bekezdés b) pontja alapján is az ügy érdemében hozott döntésnek minősül.

Ad iii) Az Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sértette a Kúria Ítélete

19. Az Indítványozó alkotmányos jogséremlé közvetlenül a Kúria Ítéletből, illetve a GVH Határozatából ered, hiszen az Indítványozó tisztességes eljáráshoz való joga (Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdése) azáltal sérült, hogy a Kúria elfogadta a GVH Határozat azon megközelítését, hogy az Indítványozó terhére felhasználhatóak az Indítványozó védekezéshez való jogának súlyos sérelmével beszerzett bizonyítékok.

20. Tekintettel arra, hogy az Indítványozónak az Alaptörvényben biztosított jogát már a GVH Határozat is sértette, így jelen indítványban a Kúria Ítéletének ebben a tekintetben való megsemmisítése mellett a GVH Határozat megsemmisítését is kéri a tisztelt Alkotmánybíróságtól.

Ad iv) A Kúria Ítéletével szemben nincs helye jogorvoslatnak

21. A Kúria felülvizsgálati eljárásában hozott ítéletével szemben nincs helye további jogorvoslatnak, így a Kúria Ítélete, amely a fentiek szerint az ügy érdemében hozott döntésnek minősül, jogorvoslattal nem támadható meg.

Ad v) Alapvető alkotmányos jelentőségű kérdés merül fel az indítvány kapcsán és a Kúria Ítéletének alaptörvény-ellenessége az ügy érdemét érinti

22. Az Indítványozó mindenekelőtt hangsúlyozza, hogy jelen indítvány nem eseti mérlegelésen alapuló bírósági döntés felülbírálatára irányul. Az Indítványozó világosan ismeri a

⁵ 3021/2013. (I. 28.) AB végzés; 3039/2013 (II.12.) AB végzés, 8. bekezdés

⁶ 1001/2013 (II. 27.) AB Tü. határozat (*Ügyrend*)

tisztelt Alkotmánybíróság joggyakorlatát, amely az ilyen tartalmú indítványok befogadását rendre visszautasítja.⁷

23. Jelen indítvány alkotmányjogi szempontból releváns és alapvető alkotmányos jelentőségű kérdése az, hogy versenyügyekben a védett tanúk meghallgatása során milyen eljárási garanciáknak kell érvényesülniük.

24. Továbbá az Indítványozó rögzíti, hogy a Kúria Ítéletének alaptörvény-ellenessége az ügy érdemét érinti, hiszen az Indítványozó versenyjogi felelősségének megállapításával, illetve a rá kirótt szankció mértékével áll közvetlen összefüggésben. A kifogásolt tanúmeghallgatásokon készült jegyzőkönyveket az Indítványozó terhére vették figyelembe az állítólagos jogsértés megállapítása és a szankciók meghatározása körében, így valószínűsíthető, hogy érdemben befolyásolta volna az alapeljárás kimenetelét, ha az Indítványozó tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült volna, vagy e jog sérelmével beszerzett bizonyítékokat az eljárásból kirekesztették volna.

25. Kiemelést érdemel, hogy kifejezetten a [REDACTED] s esetében súlyosító körülményként értékelték, hogy az állítólagosan kényszerítőként lépett fel, amely körülményre kizárólag a 3. számú védett tanú nyilatkozata szolgált független forrásból származó bizonyítékkal. A 3. számú védett tanú nyilatkozatának kirekesztése (a kérdéses bírságot súlyosító tényező megdőlése) így lényegében automatikusan a [REDACTED] re kiszabott bírság csökkenését eredményezné.

26. Következésképpen az indítvány kétségtelenül alkotmányos jelentőségű kérdést vet fel a bizonyítékok felhasználhatósága és a tisztességes eljárás követelményének érvényesülése kapcsán, továbbá az indítványban hivatkozott alaptörvény-ellenesség az alapügy érdemét érintette.

Ad vi) A törvényes határidő megtartása

27. Az Indítványozó (és jogelődje: a [REDACTED]) a Kúria Ítéletét 2016. május 24-én vette kézhez, amelynek igazolására a tértivevény másolatát *K/5.* szám alatt csatoljuk az ügy irataihoz.

28. A mellékelt dokumentum alapján megállapítható, hogy az Indítványozó jelen indítványt az Abtv. 30. § (1) bekezdésében foglalt határidőn belül terjesztették elő.

V. RÉSZLETES INDOKOLÁS

29. Az Indítványozó az alábbiakban (i) az alapügy előzményeinek és a jelen indítvány elbírálása kapcsán releváns aspektusainak bemutatását követően, (ii) érdemi alkotmányjogi indokolását adja indítványának.

5.1 Az előzmények és az Alapügy

30. Az alábbiakban elsőként az Kúria Ítéletének peres előzményeit, illetve az Alapügy jelen alkotmányjogi panasz szempontjából lényeges aspektusait mutatjuk be.

⁷ 3237/2012 (IX. 28.) AB végzés, 12. bekezdés; 3268/2012 (X.4.) AB végzés, 28. bekezdés; 3359/2012 (XI.5.) AB végzés 8. bekezdés

5.1.1 Az Alapügy – és a GVH határozata

31. A GVH Határozat megállapította, hogy az Indítványozó (továbbá az Indítványozó jogelődje: ██████████) a gazdasági versenyt korlátozó megállapodást kötöttek / összehangolt magatartást tanúsítottak egyes malmi búzaőrlemények piacán, amellyel megsértették a Tptv. 11. §-ának (1) bekezdését továbbá az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdését. A GVH az Indítványozóra (és az Indítványozó jogelődjére: a ██████████ együttesen) 1 milliárd forintos versenyfelügyeleti bírságot is kiszabott.

- Bizonyíték: a GVH Határozatot **K/3.** szám alatt csatoljuk az ügy irataihoz

32. A GVH Határozathoz vezető eljárásban a GVH három védett tanút is meghallgatott, amelyek meghallgatásáról kivonatolt jegyzőkönyvet készített.

- Bizonyíték: a jegyzőkönyveket **K/5.** szám alatt csatoljuk az ügy irataihoz

33. A jegyzőkönyvekből látható, hogy a meghallgatáson kizárólag a GVH vizsgálói és a védett tanú volt jelen. Kérdéseket kizárólag a GVH vizsgálói tehettek fel a védett tanúnak. Olyan jegyzőkönyvet is találunk,⁸ amelyben a kérdések nincsenek is feltüntetve, így az Indítványozó nem tudhatta meg, hogy milyen kérdésre adott választ a védett tanú. A védett tanúkhöz sem a meghallgatásuk során, sem később nem volt lehetőségük az Indítványozónak közvetlenül kérdést intézni és az Indítványozó más módon sem tudta ellenőrizni a védett tanúk szavahitelességét, vallomásuk hitelességét.

34. A védett tanúk nyilatkozataira a GVH Határozat terhelő bizonyítékokként hivatkozik a jogsértés érdeme tekintetében.⁹ Továbbá a GVH Határozat a ██████████ s versenyjogi felelősségének súlyosítását kifejezetten a 3. számú védett tanú nyilatkozatával támasztotta alá.¹⁰ Az Indítványozó az előzetes álláspontban tett észrevételében (továbbá a ██████████ saját észrevételében) részletesen vitatta a védett tanúk vallomásának felhasználhatóságát, ezeket az érveket azonban a GVH elutasította.

5.1.2 Az elsőfokú peres eljárás és az elsőfokú ítélet

35. Az Indítványozó a GVH Határozat bírósági felülvizsgálatát kezdeményezte (jogelődjével, a ██████████ l együtt) a Fővárosi törvényszéknél, mint elsőfokú bíróságnál (**Elsőfokú Bíróság**). Az Indítványozó (és jogelődje: a ██████████) keresetében vitatta a jogsértés megállapítását, továbbá a védett tanúk nyilatkozatainak felhasználhatóságát is. A 2.K.31.793/2011/90. számú elsőfokú ítélet (**Elsőfokú Ítélet**) azonban az Indítványozó keresetét nagyrészt elutasította, a jogsértés időszakát kismértékben csökkentette, de a védett tanúk nyilatkozatait felhasználhatónak tartotta.

- Bizonyíték: az Elsőfokú Ítéletet **K/6.** szám alatt csatoljuk az ügy irataihoz

⁸ Vj-49/2008/264. sz.

⁹ GVH Határozat, VIII.3.2 fejezet; 253-261. pontok számok hivatkozása egyes védett tanúkra.

¹⁰ GVH Határozat 320. pont.

36. Az Elsőfokú Ítélet a védett tanúk kapcsán előadott védekezések kapcsán csupán annyit jegyzett meg, hogy „[...] önmagában az, hogy az alperes indokoltnak tartotta a jogintézmény alkalmazását, a felperesek védekezéséhez való jogát nem érinti.”¹¹

5.1.3 A másodfokú peres eljárás és a jogerős ítélet

37. Az Elsőfokú Ítélet ellen az Indítványozó (és jogelődje: a [REDACTED]) továbbá a GVH is fellebbezettek a Fővárosi Törvényszékhez, mint másodfokú bírósághoz (**Másodfokú Bíróság**). A Másodfokú Bíróság elsőként eljárási okokból (de nem a védett tanúkkal összefüggésben) hatályon kívül helyezte az Elsőfokú Ítéletet és a GVH Határozatot, azonban a Kúria ezt a másodfokú ítéletet helyezte hatályon kívül, amelyet követően a Másodfokú Bíróság az ügy érdemében meghozta a 2.Kf.650.018/2015/14. számú ítéletét (**Másodfokú Ítélet**).

- **Bizonyíték:** az Másodfokú Ítéletet **K/7.** szám alatt csatoljuk az ügy irataihoz

38. A Másodfokú Bíróság az ügy érdemében a GVH Határozatot lényegében teljesen elfogadó tartalmú ítéletet hozott. Az Indítványozónak a védett tanúk meghallgatására vonatkozó kifogásait azzal utasította el a Másodfokú Bíróság, hogy „[...] a védett tanúk vallomástételének jogszerűségével kapcsolatban valódi [sic!] eljárási kifogás nem volt. Önmagában az, hogy éltek a törvény adta lehetőséggel és személyazonosságuk nem vált nyilvánossá, még nem kérdőjelezi meg igazmondásukat [...]”¹²

5.1.4 A Kúria eljárása és a Kúria Ítélete

39. A Másodfokú Ítélettel szemben az Indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Kúriához (a felülvizsgálati kérelem kifejezetten és részletesen foglalkozott a védett tanúk vallomásának felhasználásával).

- **Bizonyíték:** A Felülvizsgálati Ítéletet **K/9.** szám alatt csatoljuk az ügy irataihoz

40. A Kúria ugyancsak nem fogadta el az Indítványozó érveit a védett tanúk meghallgatásának jogszerűsége kapcsán: „A védett tanúk vonatkozásában a Kúria utalt arra, hogy a védelemhez való jog, a tisztességes tárgyaláshoz való jog megsértését nem eredményezi az a körülmény, hogy a védett tanúkhöz kérdéseket nem intézhettek, a vallomásukat tartalmazó jegyzőkönyvet a védett tanú védelme érdekében kivonatolt formában ismerhették meg. [...] a kérdésfeltevés jogának hiánya nem értékelhető súlyos jogsértésnek és nem ad alapot a védett tanúk vallomásának kirekesztésére sem.”¹³

5.2 Az Indítvány alkotmányjogi indokolása

[Általános megfontolások]

41. Az uniós esetjog,¹⁴ a Kúria¹⁵, az Alkotmánybíróság¹⁶ és a mérvadó emberi jogi szakirodalom¹⁷ is kimunkálta, hogy az alapvető eljárási garanciák közül néhányat, de

¹¹ Elsőfokú ítélet, 38. o. 3. bek.

¹² Másodfokú ítélet, 21. o. 2. bek.

¹³ Kúria Ítélete, 121-123. bek.

¹⁴ C-137/85 Maizena ügy, 15. bek.

¹⁵ Kfv.III.37/690/2013/29.

mindenekelőtt a tisztességes tárgyaláshoz való jogot (ld. Alaptörvény XXVIII. cikkét és az Emberi Jogok Európai Egyezményének (EJEE) 6. cikkét) megfelelően alkalmazni szükséges nemcsak a büntetőügyekben, hanem a bírság-alapú/büntetőjogias közigazgatási eljárásokban, így a versenyfelügyeleti eljárásban is. Ekként a büntetőjogi vád fogalma a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülése kapcsán kiterjesztően értelmezendő.

42. Az Emberi Jogok Európai Bírósága (*Emberi Jogi Bíróság*) az EJEE 6. cikke kapcsán szintén kiterjesztően értelmezte a büntetőjogi vád fogalmát több versenyügyben¹⁸ és adóügyben¹⁹ is, amikor a felülvizsgálati bíróságok eljárásának tisztességessége kapcsán hozott ítéletet.

43. Következésképpen az Indítványozó álláspontja szerint az Alapügyben – tekintettel a versenyfelügyeleti eljárás büntetőjogias jellegére – a tisztességes eljárás követelménye alapján hasonlóan magas szintű védelem illeti meg az Indítványozót, mint a büntetőeljárások terheltjeit. Ekként az Indítványozó álláspontja szerint az alábbiakban bemutatott, elsősorban büntetőügyekben megfogalmazódó alapelvi jelentőségű megállapítások az Alapügyben is megfelelően irányadók.

[A védett tanú meghallgatása és a tisztességes eljáráshoz való jog összefüggései - általában]

44. Az Indítványozó e körbe tartozó kifogásának elvi alapjaként hivatkozik arra, hogy a versenyfelügyeleti eljárás büntetőjogias jellegéből fakadóan egyértelmű, hogy a büntetőeljárásra jellemző magasabb szintű eljárási garanciáknak is érvényesülniük kell a bizonyítékok felvétele, a fegyverek egyenlősége és a bizonyítási teher vonatkozásában is.

45. Ebben a körben utalunk a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) rendelkezéseire, melyek kifejezetten különbséget tesznek a tanúvédelem két szintje - nevezetesen a tanú személyi adatainak zárt kezelése (Be. 96. §) és a különösen védett tanú intézménye (Be. 97. §) - között. A különbségtétel oka annak biztosításában áll, hogy a tanú személyes adatainak zárt kezelése esetén is mind a vád, mind a védelem kérdéseket tehesen fel a tanúhoz, az adott tanú hitelességének, szavahihetőségének ellenőrzése céljából (is). A szabály célja tehát mindössze az, hogy a tanú zavartalan meghallgatását biztosítsa azáltal, hogy megakadályozza személyes adatainak illetéktelen személyek (pl. a sajtó) kezébe kerülését.

46. Ehhez képest a Be. 97. §-a szerinti különösen védett tanú pozíciója olyan státuszt jelent, miszerint nemcsak a tanú személyes adatai, hanem maga a tanú személye kezelendő védettként. Ennek a következménye pedig az, hogy a tanúhoz értelemszerűen kérdések sem tehetők fel nyilvános tárgyaláson. Figyelemmel azonban arra, hogy a jogalkotó ebben a tekintetben felismerte, hogy a védelem jogainak korlátozását ellensúlyozni kell, így a különösen védett tanút a büntetőeljárásban a nyomozási bíró hallgatja ki. A különösen védett tanú

¹⁶ 41/1991 ABH; 19/2009 ABH; 30/2014 ABH

¹⁷ Az Emberi Jogok Európai Bírósága „kiterjesztően értelmezi a büntetőjogi vádat, s a < bűncselekmény > sem csupán a büntető törvénykönyvben szankcionált cselekményt jelenti. Az ártatlanság védelmének kiterjesztő, nem csak a szorosan vett büntetőeljárásra vonatkozó értelmezésének következménye az is, hogy egyéb kriminális jellegű eljárásokban - így szabálysértési eljárásban - sem az elkövetőre, hanem az eljáró hatóságokra hárul a bizonyítási teher.” HALMAI Gábor: Emberi jogok, Osiris, Bp, 2003. 721. o.

¹⁸ Societe Stenuit v France (1989) (Appl. No. 11598/85, 27 February 1992); Fortum Oil / Gas Oy v Finland (2002) (Appl. No. 32559/96, 12 November 2002); Fortum Corporation v Finland (2003) (Appl. No. 32559/96, 15 July 2003)

¹⁹ J.B. v. Switzerland (2001) (Appl. No. 31827/96, 3 May 2001); Västberga Taxi Aktiebolag / Vulic v Sweden (2002) (Appl. No. 36985/97, 23 July 2002); Jussila v Finland (2006) (Appl. No. 73053/01, 23 November 2006).

kihallgatásánál pedig a nyomozási bírón, a jegyzőkönyvvezetőn és - ha szükséges - a tolmácon kívül csak az ügyész és a tanú érdekében eljáró ügyvéd lehet jelen (Be. 213. § (2) bekezdés)

47. A Be. továbbá komoly garanciákat állít a nyomozási bíró kérdésének módja tekintetében is: a nyomozási bírónak ugyanis a Be. alapján kifejezett kötelezettsége, hogy pártatlan és elfogulatlan módon feltárja és ellenőrizzé a tanú szavahihetőségét, tudomásának megbízható voltát, és azokat a körülményeket, amelyek vallomása hitelt érdemlőségét befolyásolhatják (Be. 213. § (2) bekezdés), ehhez képest a büntetőper bíróságának „egyszerű” tanúmeghallgatás esetén „mindössze” annyi a kötelezettsége, hogy a tanú védelmére vonatkozó szabályok figyelembevételével tisztázza, hogy a tanú az általa elmondottakról miként szerzett tudomást (Be. 88. § (1) bekezdés). A fenti garanciák tehát ellensúlyozzák, hogy a védelemnek a különösen védett tanú esetében nincs lehetősége a tanúvallomás körülményeit és hátterét közvetlenül ellenőrizni.

48. A Ket. nem tesz a Be.-hez hasonló különbséget a különösen védett tanú és a tanú személyi adatainak zárt kezelése között. Azonban kizárólag ez utóbbit szabályozza (Ket. 39/A. §). A Ket. esetében ez teljesen érthető, hiszen a Ket. a közigazgatási eljárások általános szabályait tartalmazza – ezek pedig nagyrészt valóban nem mutatnak hasonlóságot a büntetőeljárással (emiatt pedig a Ket.-ben valóban szükségtelen is lenne külön rendelkezni a védett tanú jogállásáról).

49. Az Alapügyben a Ket.-nek a tanú adatainak zárt kezelésére vonatkozó szabályait a GVH úgy értelmezte és alkalmazta, hogy ezzel valójában a Ket. 39/A. §-a szerint meghallgatott tanú *de facto* a Be.-ben szabályozotthoz hasonló, különösen védett tanúi státust kap. Ugyanakkor a Be. által biztosított eljárási garanciák – így különösen a tanú szavahihetőségének pártatlan és elfogulatlan tisztázása, a független bírói fórumnak a meghallgatáson való közreműködése, stb. – nem kapcsolódnak ehhez az intézményhez a GVH jogalkalmazásában. Az ilyen módon meghallgatott tanút így talán helyesebb is volna „elrejtett tanúnak” és nem védett tanúnak nevezni az Alapügyben: olyan tanúról van ugyanis szó, aki csak a „vád” (a hatóság) részére elérhető, és akihez a „védelem” (az ügyfelek) egyáltalán nem is intézhetnek közvetlenül kérdéseket és nem érvényesül semmilyen eljárási garancia, amely a védelem teljes jogfosztottságát ellensúlyozná ebben a tekintetben.

50. A jelzett garanciák hiányában pedig a fentiek szerinti „védett” - vagy inkább: elrejtett - tanú vallomása nem tekintendő jogszerűen felhasználhatónak egy olyan büntetőjogias eljárásban, mint a versenyfelügyeleti eljárás. A kérdéses tanúkat ugyanis a versenyhatóság (és nem egy független bíró) kérdezi ki az eljárásban a nyilvánosság teljes kizárásával, úgy, hogy a tanúhoz az ügyfelek közvetlenül nem is intézhetnek kérdéseket és meg sem ismerhetik a feltett pontos kérdéseket sem. Mi több, egy ilyen független bíró (vagy akár egy hasonló független személy, mint például az Európai Bizottság eljárásában a meghallgatási tisztségviselő) még jelen sem lehet akkor, amikor a kérdéses tanút kikérdezik, továbbá a tanú meghallgatásáról készült jegyzőkönyv elkészítése is teljes mértékben a vádhatóság (azaz jelen esetben az alperes) kontrollja alatt áll.

51. A kérdéses problémakörre az Európa Tanács R (97) 13 sz. ajánlása is felhívja a figyelmet

“Where available and in accordance with domestic law, anonymity of persons who might give evidence should be an exceptional measure. Where the guarantee of anonymity has been

“Az esetlegesen bizonyítékokat szolgáltató személyek számára biztosított anonimitásnak kivételes intézkedésnek kell lennie, amennyiben ilyen lehetőség elérhető a nemzeti jogszabályok alapján.

requested by such persons and/or temporarily granted by the competent authorities, criminal procedural law should provide for a verification procedure to maintain a fair balance between the needs of criminal proceedings and the rights of the defence. The defence should, through this procedure, have the opportunity to challenge the alleged need for anonymity of the witness, his/her credibility and the origin of his/her knowledge."

Azokban az esetekben, melyekben e személyek kérelmezték az anonimitást, és/vagy ahol az illetékes hatóságok biztosították azt számukra, a büntetőeljárásról szóló törvénynek rendelkeznie kell a hitelesség ellenőrzéséről, hogy megteremtse az igazságos egyensúlyt a büntetőeljárás szükségletei és a védelemhez való jog között. A védelemnek így lehetősége nyílik arra, hogy kifogásolja a tanú anonimitásának állítólagos szükségességét, ellenőrizze hitelességét és ismereteinek eredetét."

[fordítás tőlünk]

52. A Kostovski vs. Hollandia²⁰ ügyben továbbá az Emberi Jogi Bíróság azt is rögzítette, hogy:

„[...] rendszerint ezek a jogok [az Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikk (3) bekezdés d) pontja és (1) bekezdése] megkövetelik, hogy a vádlottnak elégséges és megfelelő lehetősége nyíljon arra, hogy kétségbe vonja a tanú rá nézve terhelő vallomását, illetőleg az ilyen tanúnak kérdéseket tegyen fel, a tanú nyilatkozatának megtételekor vagy az eljárásnak valamely későbbi szakaszában.”

53. Az ügyben Kostovski urat két tanú vallomása alapján ítélték el: az egyik tanút a rendőrhatalóság kérdezte ki, míg a másikat a magisztrátus – a bíróságok előtt azonban egyik tanút sem hallgatták meg. Az Emberi Jogi Bíróság ítélete szerint:

„az anonim nyilatkozatok, mint – a jelen esethez hasonlóan – az elítélés alapjául szolgáló elégséges bizonyítékok [a vizsgálati szakaszt] követő felhasználása [anonim informátorok nyilatkozataihoz hasonló forrásokra a vizsgálat általános céljai érdekében történő támaszkodástól] elkülönülő kérdés. Magában foglalta a védelem jogainak olyan csorbítását, amely összeegyeztethetetlen volt a 6. cikkben lefektetett garanciákkal. A Kormány ugyanis elfogadta, hogy a kérelmező elítélése „ügydöntő mértékben” támaszkodott az anonim nyilatkozatokra.”

54. Az Emberi Jogi Bíróság tehát úgy találta, hogy az ügyben a védelem jogai olyan súlyosan sérültek, hogy ki lehetett jelenteni, hogy Kostovski úr tárgyalása nem volt tisztességesnek tekinthető. Bár az Emberi Jogi Bíróság figyelemmel volt arra, hogy a Holland Kormány hivatkozása szerint az adott időszakban elharapóztak a tanúk megfélemlítésére utaló jelek, az Emberi Jogi Bíróság álláspontja szerint a tisztességes tárgyalásához való jog erősebb, mint az ügyek hatékony elintézéséhez fűződő érdek. Név nélküli / anonim vallomások tehát nem lehetnek elégségesek ahhoz, hogy egy terhelt elítéléséhez vezessenek. Mindezek alapján az Emberi Jogi Bíróság úgy találta, hogy megsértették az Egyezmény 6. cikkét. Ezt a megközelítést később más nemzeti bíróságok is osztották.²¹

²⁰ Kostovski v. Hollandia (no. 11454/85)

²¹ Pl. az angol Lordok Háza a következő kérdésre kereste a választ a R. v. Davis ügyben: Megengedhető-e az, hogy egy vádlottat úgy ítéljenek el, hogy a vád kizárólag vagy döntő mértékben egy vagy több névtelen/anonim tanú

55. Továbbá lényeges, hogy a Kúria Ítélté által hivatkozott uniós eset²² egyáltalán nem a jelen indítvánnyal érintett kérdéskörre vonatkozik. Abban az ügyben M. úr tanúvallomásának felhasználhatósága volt a fő kérdés, azonban ott az Európai Bizottság pontosan feltárta M. úr üzleti kapcsolatait, pályafutását és érdekeltségeit és arra a következtetésre jutott, hogy az engedékenységi kérelmezőtől (azaz az ABB-től) nem tekinthetők függetlennek M. úr nyilatkozatai:

„M. tanúvallomásaival kapcsolatosan elöljáróban hangsúlyozni kell, hogy tanúvallomása nem tekinthető az ABB nyilatkozatától eltérőnek és függetlennek. Ugyanis nemcsak hogy e társaság alkalmazottja volt szakmai pályafutása teljes ideje alatt – amely körülmény nem biztosítja, hogy érdekeik ne térhessenek el, amint azt a Bizottság helyesen megjegyzi –, hanem – amint az a 2005. szeptember 23-i meghallgatás során elhangzott nyilatkozatok átiratának bevezető részéből is kitűnik – a Bizottság előtt az engedékenységi közlemény 11. pontjának megfelelően az ABB bíróság alóli mentességéből való részesülése miatti együttműködési kötelezettsége keretében M. mint az ABB meghatalmazottja is nyilatkozott. Egyébiránt a Bizottság például M.-nek a megtámadott határozat 90. és 91. lábjegyzetében hivatkozott tanúvallomását az ABB nyilatkozataival rokonította.”²³ (kiemelés tőlünk)

56. A jelen ügyben épp az képezi az alkotmányjogi jelentőségű kérdés lényegét, hogy vajon elrejtethető-e az Indítványozó elől a védett tanú érdekeltségére vonatkozó információk és a tanú szavahihetőségének ellenőrzésére vonatkozó jogosultság megvonható-e a versenyjogi váddal érintett vállalkozásoktól. A fenti uniós ügyben nem volt kérdés, hogy ilyen korlátozásról nem lehetett beszélni, hiszen a M. úr érdekeltségeit feltárta és értékelt az Európai Bizottság, ezek az információk nem maradtak rejtve senki elől.

57. Továbbá az európai bizottsági eljárásban a tanúmeghallgatásokat ún. „*hearing officer*” (meghallgatási tisztviselő) vezeti le, aki a független, kvázi bírói jelenlétet hivatott biztosítani ebben az eljárási szakaszban.²⁴ Hasonlóan érdek-szemleges személy, aki az eljárási jogok hatékony érvényesüléséért lett volna felelős az Alapügyben nem volt jelen a tanúmeghallgatáson (ugyanis csupán a GVH vizsgálói lehettek jelen az indítvánnyal érintett védett tanúk meghallgatásain). Így a hivatkozott uniós ügy tényállása lényegesen eltér a jelen indítvánnyal érintett kérdés tényállásától és leginkább annak megállapítására szolgálhat alapul, hogy az anonim/védett tanúk meghallgatása során az eljárási jogok érvényesülésére uniós szinten is fokozott figyelem hárul. Így tehát ez az uniós ügy az Alapügy alapjogi szempontú hiányosságaira világít rá a leginkább.

58. Mindezek alapján megállapítható, hogy az Indítványozó tisztességes eljáráshoz / védelemhez való jogának tartalmát meghatározó, fent hivatkozott jogszabályok, egyezményrészek és joggyakorlat fényében kellett volna a GVH-nak és a felülvizsgálati bíróságoknak értelmezniük a Ket. vonatkozó rendelkezéseit. Mivel ezt a GVH az alapeljárásban

vallomásán alapul. A Lordok Házának válasza - hivatkozással többek között az EJE-re - nemleges volt (R v Davis [2008] UK HL 36)

²² T-110/07. (Siemens AG kontra Bizottság)

²³ T-110/07. (Siemens AG kontra Bizottság), 69. bek.

²⁴ „A meghallgatási tisztviselőnek független döntőbíróként kell eljárnia, és arra kell törekednie, hogy megoldást találjon az érintett felek, a más részt vevő felek, a panaszosok vagy az érdekelt harmadik személyek eljárási jogainak hatékony gyakorlását érintő problémákra [...]” (ld. az Európai Bizottság Elnökének a meghallgatási tisztviselő egyes versenyjogi eljárásokban meglévő feladatáról és megbízásáról szóló határozatát 2011/695/EU)

nem tette meg, a meghallgatott védett tanúk vallomását nem vehette volna figyelembe döntéshozatala során, és így azok teljes körű kirekesztése lett volna szükséges.

[A védett tanúk meghallgatása kapcsán a tisztességes eljáráshoz való jog konkrét sérelme]

59. A védett tanúk nyilatkozataival kapcsolatban a Kúria Ítéletével sérült az Indítványozónak a tisztességes eljáráshoz való joga. Ennek kapcsán elsőként azt kell kiemelni, hogy az Indítványozónak sémmifajta lehetősége sem volt arra, hogy ellenőrizték, hogy a védett tanúk meghallgatása ténylegesen az előző fejezetben foglalt alapelveknek megfelelően történt-e. És ami a legfontosabb, az Indítványozó a védett tanúk meghallgatása kapcsán:

- i. nem tudott közvetlenül kérdéseket feltenni az érintett személyeknek, amellyel az érintett személyek szavahihetőségét, érdekeltységét és nyilatkozataik valóság tartalmát ellenőrizni lehetne;
- ii. nem tudott észrevételt tenni az érintett személyek kikérdezésének metodológiájára és meghallgatásuk esetleges szabálytalanságaira;
- iii. volt olyan jegyzőkönyv²⁵ is, amelyből nem ismerhette meg az Indítványozó, hogy pontosan milyen kérdéseket tett fel a GVH a védett tanúknak;
- iv. a védett tanúk által tett nyilatkozatokat az Indítványozó nem hallhatta „első kézből”, ekként nem ismerhette meg az összes, a védett tanúk által adott információt. (ezek közül egyébként sem feltétlenül minden információ került utóbb jegyzőkönyvbe, hiszen a nyilatkozatok kivonatolását is a GVH végezte el, amelyet az Indítványozó nem ellenőrizhetett).

60. A jelen esetben tehát az a mód, ahogyan a Ket. 39/A. §-át az GVH alkalmazta a védett tanúk vonatkozásában az Indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát sértette, ekként az ilyen módon beszerzett bizonyítékok kirekesztése szükséges a jelen eljárásból.

61. A fenti jogsérelmek sorából kiemeljük, hogy nem volt teljes körű (és nem is volt ellenőrizhető) a személyes érdekelttség feltárása a védett tanúk kikérdezése kapcsán. Bár következtetni lehet arra, hogy a védett tanúk maguk is jelen voltak bizonyos megbeszéléseken és így a malmi ágazatban tevékenykedtek, azonban nem derül ki a jegyzőkönyvekből, hogy valamilyen anyagi érdek (tulajdonosi, részvényesi előnyök, kinevezés ígérete, stb.) áll-e a tanúvallomások hátterében. Nem szükséges ugyanis hosszabban magyarázni, hogy a magánszemélyeket saját karrierérdekeik is motiválják és nagyon gyakran a külvilágot saját személyes karrierlehetőségeik figyelembevételével észlelik, illetve a reflexióik során e karrierérdekek figyelembe jönnek. Egy személy objektivitása megkérdőjelezhető, ha az általa tett nyilatkozat egyben saját karrierérdekeivel is egyezik, azaz például megnehezíti valamely versenytársának piaci helyzetét és versenyképességét.

62. Köztudomású, hogy egy vállalkozás helyzetét önmagában már az alperes eljárásának megindulása is nagyban befolyásolja: erről sajtóhír jelenik meg, a vállalkozásnál ez erőforrásokat köt le, elvonja a figyelmet az üzleti tevékenységtől, stb. Még ennél jelentősebb hátrányos következményei vannak a jogsértés megállapításának és bírság kiszabásának, hiszen

²⁵ Vj-49/2008/264. sz.

ez azonnali fizetési kötelezettséget eredményez, illetve a közbeszerzési eljárásokból történő kizárást is maga után vonhat (sőt, a hatályos Kbt. alapján ez kötelező kizárási ok!).

63. A fentiekre tekintettel nyilvánvalóan komoly előnyöket jelent egy magánszemély számára, ha azon vállalkozás versenytársai, amelyben ő valamilyen funkcióban személyesen érdekelt, a fenti joghátrányokat elszenvedik, különösen is, ha fennáll a közbeszerzési eljárásokból történő kizárás lehetősége, amely gyakorlatilag a piac egy jelentős részét „megtisztítja” az adott személy vállalkozásának versenytársaitól. Ez az adott személy számára közvetlen személyes előnyt is jelent, hiszen vállalkozásának helyzete javul, megnőnek bevételei és profitabilitása, amelynek eredményeként az adott magánszemély, mint tag vagy vezető tisztségviselő szintén pénzügyi előnyökhöz jut.

64. Továbbá szintén jelentős aggályok merülhetnek fel amiatt, mert több vagy akár valamennyi védett tanú informátori díjra aspirálhatott.²⁶ Márpedig amennyiben egy magánszemély előtt egy rendkívül jelentős pénzügyi ösztönző lebeg egy meghatározott eredmény elérése (a jogsértés GVH általi megállapítása és bírság kiszabása érdekében, melynek 1%-a, de legfeljebb 50 millió forint az érintett személy személyes bevétele lesz) világosnak kell lennie, hogy az érintett magánszemély *személyesen* is érdekelt lesz az adott eredmény elérésében. Más szavakkal ez azt jelenti, hogy az ilyen személyesen is érdekelt magánszemély nyilatkozatait nagyobb körültekintéssel kellene vizsgálni és e körben még nagyobb teret kellene biztosítani a védekezéshez való jog teljes körű kibontakozásának. Nagyon nehéz ugyanis elképzelni egy rendkívüli nagy pénzügyi ösztönzővel motivált magánszemély esetén, hogy nyilatkozatai objektívek maradnak.

65. A fentiekre tekintettel álláspontunk szerint a védett tanúk meghallgatása előtt meg kellett volna bizonyosodnia legalább arról, hogy e személyek vagy közeli hozzátartozóik

- i. az eljárás alá vont vállalkozások tényleges vagy potenciális versenytársainak vezetői tisztségviselői-e avagy tagjai/résztvényesei;
- ii. bármilyen más érdekeltséggel rendelkeznek-e olyan vállalkozásban vagy olyan vállalkozás kapcsán, amely az eljárás alá vontak tényleges vagy potenciális versenytársa;
- iii. bármilyen más okból érdekeltek-e abban, hogy az eljárás alá vont vállalkozások piaci helyzete elnehezüljön és ekként versenytársaik helyzete ugyanilyen mértékben kedvezőbbé váljon;
- iv. rendelkeztek-e folyamatos és megélhetésüket biztosító munkabérral járó munkaviszonnyal, rendelkeztek-e jelentősebb hitelekkel, átestek-e valamilyen súlyos vagyoni krízisen, stb.

66. Ebben a tekintetben elengedhetetlen lett volna arra vonatkozó nyilatkozat beszerzése, hogy elfogultnak tekinti-e magát a tanú. Ugyanis az elfogultság megbízható, adott esetben keresztkérdésekkel való vizsgálata a kihallgató hatóság/bíróság kötelezettsége. Ezt a kötelezettséget nyilvánvalóan nem lehet úgy elhárítani, hogy a tanú igazmondási kötelezettsége

²⁶ Bár az alapeljárás kezdetén még nem volt hatályban a Tptv. 79/A. §-a, azonban megfelelően ellenőrizni kellett volna, hogy a védett tanúkat nem vezette-e anyagi hasznoszerzési cél a nyilatkozattétel során. (2010-re már a sajtóban is teljesen világossá vált, hogy informátori díj fog bevezetésre kerülni.)

tudatában vallotta magát elfogultnak. Mindezek alapján különösen sérelmesnek tartjuk, hogy az érdekeltség/elfogultság kérdését az GVH nem tisztázta a meghallgatások során.

67. Továbbá a védett tanúk szavahihetőségének ellenőrzése körében álláspontunk szerint a GVH-nak szintén tisztázni kellett volna, hogy e személyeket nem vezeti-e személyes bosszúvágy esetleges korábbi munkáltatójukkal vagy munkáltatóikkal szemben.

68. Ugyanis bár az adott védett tanú nyilatkozhatott arról, hogy az eljárás alá vontakkal nem áll sem perben, sem haragban, ez azonban nem zárja ki, hogy az adott személynek ne lennének olyan motivációi, amelyek objektivitását és szavahihetőségét megkérdőjelezzik. Tipikusan ilyen motiváció lehet a személyes bosszú az eljárás alá vontakkal korábban esetlegesen fennállt munkajogi jogviszony korábbi megszüntetése miatt.

69. A fentiekre tekintettel álláspontunk szerint az alperesnek vizsgálnia kellett volna, hogy a védett tanúk, ha azok korábban valamely eljárás alá vont munkatársai voltak, munkaviszonya miként szűnt meg.

70. Ahogy arra fentebb már utaltunk, az eljárás alá vontak el voltak zárva az alapvető eljárási garanciáktól a védett tanúk nyilatkozatai kapcsán, ekként védekezési jogukkal a fentiekben bemutatott körben sem tudtak élni. Mindezek miatt a védett tanúk nyilatkozata sértette az Indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát: az ilyen nyilatkozatokra pedig versenyjogi jogsértést megállapító és bírságszankciót alkalmazó hatósági rendelkezést nem lehet alapítani.

[Következtetés]

71. A fentiekre tekintettel álláspontunk szerint a fenti általános aggályok miatt a védett tanúk nyilatkozatai a jelen ügyben bizonyítékként nem lettek volna felhasználhatóak. Mivel sem a GVH, sem pedig a felülvizsgálati bíróságok nem rekesztették ki a bizonyítékok közül ezeket a nyilatkozatokat, ezzel megsértették az Indítványozónak a tisztességes eljáráshoz való jogát. Újfént hangsúlyozzuk, hogy a nyilatkozatok kirekesztése esetén az Indítványozó esetében megállapított jogsértés (és különösen a szervező szerepért kiszabott megemelt bírság) nem lenne megállapítható, azaz a nyilatkozatok felhasználása az Indítványozó jogi helyzetére súlyosan hátrányos következményt jelentett.

72. Mindezek alapján az Indítványozó kéri a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a Kúriai Ítélet alaptörvény-ellenességének megállapítása mellett, a Kúria Ítéletet megsemmisíteni és a Kúriát – az Alapügyben várható új eljárására tekintettel – a bizonyítékok kirekesztésére vonatkozó alkotmányos követelményekkel kapcsolatos iránymutatással ellátni szíveskedjék.

Budapest, 2016. július 21.

Tisztelettel,

